

BERENGUER BALLESTER:

«Ara comença el veritable exili»

El dia sis de desembre, Berenguer Ballester serà legalment expulsat de França, després de no ser reconegut com a exiliat polític. Aquesta decisió pot afectar més persones i ja ha començat a mobilitzar accions al nord i al sud de la frontera entre els dos estats.

Isabel Muntané

«Jo, aquí, no m'he sentit mai exiliat, estic en el meu país. He viscut de ple la realitat de la Catalunya Nord i sempre m'he sentit molt bé... Ara el pes és fotut, ara he de marxar i a partir d'aquí si serà un exili, a partir d'aquí, sí.»

Berenguer Ballester ha de marxar de Perpinyà, l'Estat francès li ha donat un mes de termini que expira el dia 6 de desembre. Bringuet, com li diuen a la Catalunya Nord, ja parla en passat, sap que no hi ha solució, que malgrat les mobilitzacions i les campanyes de solidaritat, haurà d'abandonar el país. «Des d'aquí vivies totalment la realitat dels Països Catalans... el pitjor és això, has de deixar una feina que t'interessa, deixar els amics, deixar el país, deixar-ho tot.»

Berenguer Ballester va arribar al Rosselló el desembre del 1982. Implicat en els casos Bultó i Viola, no pot tornar a Catalunya «si no vull arriscar-me a les tortures de què seria objecte i als anys de presó. Per això, si puc anar-me'n fora, me n'aniré.» Berenguer demanà el refugi polític a principis del 83, i mentre espera que l'OFPRA —Oficina Francesa per a la Protecció de Refugiats i Apàtrides— decideixi, li concedeixen un permís d'estada que li permet treballar. El seu cas es va veu-

re el mes de març d'enguany en sessió pública a París, i li van denegar el refugi polític. «La qüestió era clara, no tenien cap interès ni ganes de concedir-me'l».

Davant l'OFPRA, ens explica Ballester, calia demostrar dues coses bàsiques: que el seu cas era un cas polític i que no podia tornar a l'Estat espa-

DOMÈNEC UMBERT

Dalt, Berenguer Ballester. Baix, Pere Bescompte.

DOMÈNEC UMBERT

nyol perquè s'arriscava ser perseguit per la justícia. Per això va presentar tres plects de documentació. Un primer que contenia el recurs acceptat per la comissió dels drets humans del Tribunal d'Estrasburg, on es diu que el judici pel cas Bultó va ser un judici no just. Un segon plec amb les actes d'acusació, i un tercer amb els retalls de premsa on es parla del cas. Res no li ha servit, el 6 de novembre se li comunicava la negació d'asil polític. Les raons ens les explica ell mateix: «Em diuen que no queda clar que si torno a l'Estat espanyol m'arrisqui a ser perseguit. Que els documents del Tribunal d'Estrasburg no parlen de mi. Jo no vaig fer la demanda al Tribunal, però si els presento una acta d'acusació on estem tots barrejats, és evident que la història és la mateixa. I finalment, el sùmmum del cinisme ve quan diuen que no he traduït els retalls de premsa al francès.»

«En un principi, ja sa-

biem que no ens concedirien el refugi polític, però pensàvem que això s'allargaria moltíssim, que mai no ens expulsarien, que preferirien tenir-nos aquí a base de renovar-nos els visats cada tres mesos.»

El cas de **Carles Benítez**, refugiat a Perpinyà des de principis del 85, és un clar exemple d'aquesta nova situació. Al Carles, ens comenta Berenguer, «ja ni tan sols li han donat la carta d'estada, no té cap documentació i està pendent del recurs presentat a la comissió.» De moment, Carles Benítez viu en una situació de semiclandestinitat, sense permís de treball i aprofitant la verema o les feines en el mercat negre.

Unes expulsions sense cap lògica aparent

Berenguer Ballester ha estat el segon català expulsat de la Catalunya Nord. El primer, **Joan Carles Monteagudo**, va desaparèixer després que les autoritats franceses li neguessin el refugi polític. De Joan Carles ens parlen els seus companys. **Pere Bascompte** relata com el poble de Palau del Vidre, a uns vint quilòmetres de Perpinyà, on vivia Monteagudo, «va patir una veritable consternació: no entenien ni acceptaven l'expulsió.»

L'alcalde de Palau del Vidre va entrevistar-se amb el prefecte, els joves del poble van recollir firmes i van enviar una carta al president francès, François Mitterrand, demanant que Joan Carles es quedés en el poble, que no entenien perquè l'expulsaven. La situació es va dramatitzar més, ens explica Berenguer, «pel fet que la com-

panya del Joan Carles estava embarrassada de vuit mesos i ell va demanar que li donessin el temps suficient per estar en el moment del part, i li ho van negar.»

Joan Carles Monteagudo va ser el primer, ara ho ha estat Berenguer Ballester, potser demà mateix n'hi hagi algun altre. **Carles Benítez** i **Pere Bascompte** són els dos refugiats catalans amb més possibilitats de ser expulsats properament.

Pere Bascompte no vol pensar-hi, ell continua fent la mateixa vida, diu que «a tot t'acostumes, jo continuo treballant d'obrer agrícola, com des de fa un any i mig, i no sé, potser ara em tocarà a mi, però... com que no hi ha cap lògica en les ordres d'expulsió, tan aviat és un que té els papers en ordre com un que no els té. ¿Per què ara ha tocat al Bringuet i no a un altre?, no hi ha cap norma», ens diu Bascompte.

«El Pere va fer el recurs a la comissió de l'OFPPRA abans que jo —ens diu Berenguer— i, en canvi, em va citar a mi abans que a ell per anar a la sessió pública. Una de les interpretacions és que el seu judici pendent a l'Estat francès ha frenat el procés d'expulsió, és només una possibilitat, no se sap.» El cas pendent a què al·ludeix Berenguer rau en la detenció i posterior empresonament a França, el febrer del 85, de Pere Bascompte. Se'l responsabilitzava de tota una sèrie de material explosiu i de propaganda de Terra Lliure trobat a Perpinyà. Portat a la presó de Tolosa de Llenguadoc, va quedar en llibertat als quaranta dies, «el termini que hi ha per demanar l'extradició, perquè de fet es ru-

morejava que l'Estat espanyol la demanaria. Estic segur que la meua detenció i inculpció, sense cap mena de prova, va ser un muntatge policíac o polític dels dos estats», comenta Bascompte.

De la campanya antiestrangers, racista qualifiquen alguns, tampoc no se n'escapen dos altres refugiats catalans a Perpinyà: **Albert René**, Aleix, que, malgrat ser casat amb una ciutadana de l'Estat francès, també viu i treballa gràcies als visats de tres mesos. Aleix, però, no vol fer cap declaració; intenta mantenir-se al marge del tema. **Josep de Calassanç Serra**, Cala, figura com a obrer immigrant. «La meua situació és un poc ambigua. Jo sóc un refugiat polític, però quan vaig arribar aquí, el 1979, no podia demanar refugi polític i vaig aprofitar l'oportunitat que ja hi havia estat abans i vaig dir que no n'havia marxat mai. Això és absolutament fals, i ells ho saben, perquè, si no, tindria els permisos de deu anys i no de tres mesos.» Cala va arribar a Perpinyà per segona vegada el 79, després de les campanyes de solidaritat amb els bascos. El 1975, abans de la mort de Franco, ja havia traspassat la frontera per la seva participació en les primeres accions de Terra Lliure, i «amb l'amnistia vaig tornar, però a l'any i mig o així vaig haver de tornar a marxar una altra vegada, i fins ara.»

Un exili que comença ara, després de tres anys

Ballester no sap on anirà, l'única cosa que té clara és que no creuarà la frontera de la Jonquera i que tampoc

Centre Carles Salvador

CURSOS PER CORRESPONDÈNCIA

1. Llengua i Literatura:

- Curs d'Iniciació.
- Curso de Iniciación (per a castellanoparlants).
- Curs Bàsic.
- Curs Progressiu de Llengua.
- Curs de Professorat.

2. País Valencià:

- Geografia i Història del País Valencià.

Matrícula oberta durant tot l'any, tret del mes d'agost.

Per a més informació, adreceu-vos al **Centre Carles Salvador**, Moratín, 15, 8a. 46002-València

Les aventures d'ASTÉRIX

6 volums de 23 x 29 cms.
1.152 pàgines a tot color

Desitge rebre'n més informació personal i la forma de pagament.

Nom _____

Adreça _____

Població _____

Tel. _____

Envieu a: Apartat de Correus 1944 • 46080-VALÈNCIA

no esgotarà el termini que li ha donat el govern francès per evitar que el lliurin a la policia espanyola, com ja ha passat amb alguns bascos.

«La meua vida aquí ha estat, anava a dir, perfecta, ha estat molt bona. He viscut legalment i molt bé. He estat tres anys treballant a ràdio Arrels, una ràdio catalana i m'he sentit plenament identificat amb la realitat d'aquest país.» Berenguer va creuar

i desitjo que em prescriuran la pena, i potser, abans del 2000, podré tornar». El que no farà mai per tornar és acollir-se a les mesures de reinserció social, «perquè seria negar-me a mi mateix; llavors, no tornaria per vergonya. Políticament seria anar en contra del que sempre he defensat, d'un moviment amb el qual encara em sento identificat.» Ell va ser el primer independentista que va declarar-

gut pel públic i pel món català ha facilitat les coses. Divendres se celebrava a la capital del Rosselló un acte d'informació sobre el tema dels refugiats, on va actuar **Lluís Llach**. També s'han enviat més de quatre-centes postals —«tot un èxit per un país com aquest», ens comenta Bringuet— al prefecte. En aquestes postals es protesta «per l'amenaça d'expulsió que pesa sobre Berenguer Ballester», i s'exigeix «el dret per ell, i tots els refugiats catalans, de viure i treballar a Catalunya Nord.»

«Volem que aquesta carta la signin només ciutadans de l'Estat francès, volem que la mobilització es produeixi bàsicament aquí. Si féssim signar la gent del sud, tindríem moltes més postals, però no hi guanyaríem res», ens manifesta Ballester. «Si cal lluitar per aquest país, cal fer-ho des d'aquí.»

De tota manera, des del sud, des de Catalunya, tothom s'ha mobilitzat. La família **Ballester** ha trobat el suport dels Comitès de Solidaritat amb els Patriotes Catalans, de la Crida, de diferents plataformes i partits polítics extraparlamentaris —MDT, LCR, MCC—, i fins i tot d'una nova organització, la Comissió de Suport als Refugiats Catalans. Tots ells estan organitzant actes d'informació i de protesta per la situació en què es troben els refugiats catalans, i concretament per la imminent expulsió de Ballester.

Divendres 13, la mare de **Berenguer** lliurava una carta al cònsol francès a Barcelona per tal que la fes arribar al seu govern com a mostra de «la més ferma protesta per la política d'expulsions a refugiats catalans». En la carta també es fa constar que «interpretaríem... qualsevol mesura d'expulsió o extradició com un lliurament de ciutadans catalans perquè siguin impunement torturats i perquè els seus drets més elementals siguin conculcats.» Mentrestant, al carrer, centenars de persones acudien a la primera manifestació en protesta de la política d'expulsions del govern francès.

El proper dia sis de desembre, final del termini donat a Ballester per abandonar l'Estat francès, hi ha prevista una marxa que recorrerà uns sis quilòmetres fins la frontera de la Jonquera per tal de denunciar la situació dels refugiats catalans. Emmarcada en aquesta campanya, la Crida pensa entrevistar-se amb el conseller de Governació de la Generalitat, per tal d'exigir una posició clara del govern català en aquest tema. □

Josep Serra, «Cala»: legalment, immigrant.

la frontera, i com ell mateix diu «em vaig trobar amb un país petit, un tros de país català, encara que molt diferent del sud, però amb una realitat catalana que et feia sentir en el teu país.»

Cala, després de set anys a Perpinyà, també declara que «no tornaria al sud, no em sento de l'altra banda, encara que m'agradaria baixar i passejar per la Rambla, després, però, tornaria aquí... jo tinc dues filles que han nascut aquí dalt, són molts anys i una activitat cultural determinada, la relació social ja està feta aquí dalt.»

Per a Cala, el motiu de no voler tornar és clar. Hi ha un grup de refugiats «que pot ser el cas del Berenguer, de l'Aleix i jo mateix, que hem escollit aquest país com el nostre i treballem políticament per ell. Després hi ha un segon grup que podrien ser la gent com el Bascompte, el Benítez i el Monteagudo, que, per una sèrie de raons, es mantenen al marge de fer una defensa política que és molt més difícil.»

Bascompte, si pogués tornar a Catalunya, hi tornaria, i afegeix: «espero

se militant de Terra Lliure en un judici. Ara, encara que no vol parlar gaire sobre el tema, ens diu: «el que sí que continuo és pensant igual que sempre, continuo pensant que és una lluita vàlida i necessària.»

Una lluita que **Berenguer** no sap com podrà continuar. Fins ara, a través de Ràdio Arrels i les moviments culturals i polítics de la Catalunya Nord, podia dur a terme la «reconstrucció d'aquest petit país dels Països Catalans». Malgrat tot, ens comenta que per a ell «aquesta situació no és especialment dramàtica, ara em diuen que he de marxar, i bé, clar que jo preferiria quedar-me, però... Quan estàs en la situació en què estic jo, que estem tots els refugiats, ja saps que tot és provisional, que qualsevol dia vénen i et diuen que has de marxar, i... ja vivim sabent-ho.»

La solidaritat arriba des d'arreu dels Països Catalans

Perpinyà s'ha mobilitzat per **Berenguer**. El fet de ser un personatge cone-